

## Testament Wojciecha i Marianny z Mycielskich Szoldrskich, małżonków, z 25 czerwca 1630 roku

(oprac. Paweł Klint)

Źródło: Archiwum Państwowe w Poznaniu, Kalisz Gr. 122, s. 1121–1127 (oblata w księgach grodzkich kaliskich; w obecności braci testatorki, urodzonych Wojciecha i Chryzostoma Mycielskich do akt podali 13 sierpnia 1630 roku testatorzy; testament został wpisany do ksiąg pod wadium 1000 zł).

Testatorzy: Wojciech Szoldrski († 1661/64), syn Jana, starosta kolski 1654–1661 i kasztelan nakielski od 1661 roku, właściciel wsi Gostyczyna, Woli Droszewskiej i Kakawy w powiecie kaliskim, oraz Marianna († po 1661), córka Krzysztofa Mycielskiego i Anny z Sokołowskich, małżonkowie. Pobraли się przed 1626 rokiem. Zmarli zapewne bezpotomnie.

Przed urzędem i księgami grodzkimi kaliskimi oblic(z)nie stanąwszy urodzeni Wo(j)ciech Szoldrski i Marianna Mycielska małżonkowie, a ta to Marianna z przyzwoleniem i bytnością tegoż małżonka swego, także urodzonych Wo(j)ciecha<sup>1</sup> i Chryzostoma<sup>2</sup> Mycielskich braci swych rodzonych, z prze(j)rzenia Bożego będąc w niebezpieczeństwie podejrzeń od powietrza, z daleka stojąc, a przerzeczeni Panowie Mycielscy *circa acta p(er)sonali existen(tes)*, jeżeli by ich Pan Bóg z tego świata w tym nawiedzeniu Boskim terażniejszym do siebie powołał, odstępując porządku i prawa swego ziemskiego, a siebie samych z potomkami swymi, dobrami i sumami pieniężnymi wszytkimi tuteczn(e)y grodzkiej kaliskiej jurysdy(k)czej względem rzeczy niż(e)y opisanych wcielając i submitując, będąc zdrowi na ciele, umyśle, dobrowolnie *ultimam dispositionem voluntatis suae* taką uczynili.

Pan Wo(j)ciech ten Szoldrski tysiąc złotych polskich z dóbr i sum swych pieniężnych ojcom jezuitom kaliskim z kondycjami niż(e)y opisanymi z czynszu doroc(z)nego po ośmi złotych od sta złotych leguje i tym testamentem zapisuje, obligując sukcesory swe, aby ten tysiąc złotych na dobra ziemskie lub mies(z)czanom kaliskim, lub też s(z)lachcicowi osiadłemu z c(z)ynszu na zapis wyderkowy dali, aby ojcowie jezuita, jeżeli za tych małżonków dusze obudwu i ich zmarłych przy(j)aciół *qualibet septimana* aby *pro defunctis* każdy piątek, we śródę mszą jedną odprawowali lektę, a doroczni(e), a *inversam* śpiewaną mszą *cum commemoratione eoru(n)dem coniugum defunctorum et amicorum ipsorum*. A jeżeli by się ojcowie jezuita tego podjąć nie chcieli, tedy ta suma służyć im nie ma ani czynsz od ni(ej), ale taką jej dyspozycją ten Pan Szoldrski czyni, żeby służyła ta suma z czynszu wyż(e)y

---

<sup>1</sup> Wojciech Mycielski († 1663/65), syn Krzysztofa i Anny z Sokołowskich, brat testatorki.

<sup>2</sup> Chryzostom Mycielscy († 1650/51), syn Krzysztofa i Anny z Sokołowskich, skarbnik poznański 1647–1650, brat testatorki.

opisane(g)o z kondycjami wyż(e)y opisanemi lubo do franciszkanów, lubo do fary do Kalisza lub *in toto*, lub *in per medium* na rozsądek wyż(e)y opisanych Panów egzekutorów pus(z)czam [!] i onym to w moc *disponendi* tym tysięcem złotych na kościoły te *facult(at)em* daje. Tenże Pan Szułdrski czterysta złotych do s(z)pitalów dwu kaliskich do Święt(e)y Trójcy i Świętego Ducha leguje, to jest do każdego s(z)pitala po dwustu złotych. Tenże Pan Szułdrski urodzonej Jadwidze Modlibowskiej<sup>3</sup> urodzonego Jakuba Modlibowskie(g)o<sup>4</sup> z urodzonej Doroty Mycielskiej<sup>5</sup> córce pięćset złotych leguje i dóbr swoich zapisuje z tą kondycją, że jeżeliby *in virginali statu* zmarła albo też *sterilis*, żeby ta suma dzieciom urodzonego Jerzego Rosnowskiego<sup>6</sup> z urodzonej Zofiej Mycielskiej<sup>7</sup> zrodzonym służyła i na nie się obracała. Tenże Pan Szułdrski przereczonemu Panu Jerzemu Rosnowskiemu za jego wygody w tym nawiedzeniu Pańskim s(z)ęćset złotych leguje i na dobrach swoich zapisuje. Tenże Pan Szułdrski na sprawienie ołtarza do gostyczyńskie(g)o kościoła trzysta złotych leguje i na dobrach zapisuje. Tenże Pan Szułdrski Mikołajkowi urzędnikowi poddanemu swemu trzydzieści grzywien. Zofiej dwórze piętnaście grzywien. Kaśce kucharce piętnaście grzywien, Januszowi woźnicy dziesięć grzywien. Chłopcu Kosieckiemu suknie chodzone falendyszowe, których jest dwie parze. Tenże na ubogie do Gostyczyny półtorasta złotych z c(z)ynszu po ośmi złotych od sta leguje i na dobrach swych zapisuje. Prosząc i sukcesory swe onerując, aby oni te sumy wyż(e)y opisane wszystkie, jeżeliby Pan Bóg z tego świata w tym nawiedzeniu Pańskim do siebie powołać go raczył, na blisko przyszły święty Jan Kr(z)ciciel [24 VI] *realiter* popłacili. Tenże Pan Szułdrski szaty swe wszystkie jaki(ej)kolwiek materii i strzelbę urodzonemu Wo(j)ciechowi Szułdrskiemu<sup>8</sup> urodzonego niegdy Seweryna Szułdrskiego<sup>9</sup> synowi odkazuje i jeżeliby mię Pan Bóg w t(e)y pladze sw(e)y z tego świata zniósł, aby mu te s(z)aty oddane były. To też tenże Pan Szułdrski przyznaje, że trzy tysiące złotych zostawa przy przereczonym Panie Wo(j)cieszce Szułdrskim, któremu dał do Jarosławia na woły. Na co wszystko przereczona Pani

---

<sup>3</sup> Jadwiga, córka Jakuba Modlibowskiego i Doroty z Mycielskich, siostrzenica testatorki.

<sup>4</sup> Jakub Modlibowski, syn Kaspra i Anny z Nowowiejskich, szwagier testatorki.

<sup>5</sup> Dorota, córka Krzysztofa Mycielskiego i Anny z Sokołowskich, żona Jakuba Modlibowskiego, siostra testatorki.

<sup>6</sup> Jerzy Rosnowski, syn Benedykta, szwagier testatorki.

<sup>7</sup> Zofia, córka Krzysztofa Mycielskiego i Anny z Sokołowskich, żona Jerzego Rosnowskiego, siostra testatorki.

<sup>8</sup> Wojciech Szułdrski, syn Seweryna, bratanek testatora.

<sup>9</sup> Seweryn Szułdrski, syn Jana, brat testatora.

Szułdrska *cum consensu eorunde(m) fr(atr)um suor(um)*, jeżeliby ją Pan Bóg dłuż(e)y niżeli małżonka zatrzymał, pozwola.

A przerwczona pani Szułdrska *cum consensu eorundem fratrum et p(er)sonali assisten(s)*, także z tegoż małżonka swego asystencją i konsensem, jeżeliby ją Pan Bóg z tego świata w tym terazniejszym nawiedzeniu Pańskim do siebie powołał, gdyż potomstwa nie ma i owszem *sterilis est*, pięćset złotych przerwczonej Jadwidze Modlibowskiej przerwczonego Jakuba Modlibowskie(g)o z przerwczonej Doroty Mycielskie(j) zrodzonej córce odkazuje i leguje. Jednak z tą kondycją, jeżeliby tę Jadwigę Pan Bóg z tego świata *in virginali statu* albo *sterilem* zniósł, żeby ta suma na dzieci urodzonego Jerzego Rosnowskiego z urodzoną Zofią Mycielską splotzonej [!] obracała się niegdzie indzi(ej). Taż Pani Szułdrska z przyzwoleniem przerwczonych Panów braci swoich i małżonka swego leguje przerwczonej Zofiej Mycielski(ej) przerwczone(g)o Jerzego Rosnowskie(g)o małżonce także pięćset złotych, które także aby były zapłacone po śmierci jej, jeżeliby ją pan Bóg w t(e)y pladze Pański(ej) terazniejsz(e)y zniósł, na blisko przyszły święty Jan Krzcziciel [24 VI] przez sukcesory swe tym aktem zapisuje i onych obowiązuje. Taż Pani Szułdrska przerwczonej Pannie Jadwidze Modlibowskiej szaty wszystkie swe, jeżeliby ją Pan Bóg z tego świata w tym nawiedzeniu Pańskim zniósł, leguje. A jeżeliby ta *steriliter* zmarła, tedy połowicę tych s(z)at, co by były świętne, Pannie Salomej Modlibowskiej, a co czarne i stateczne, także kołpac(z)ki z sobolcami, Paniej Zofiej Rosnowskiej należeć mają.

A jeżeliby też Pan Bóg oboje tych małżonków Szułdrskich albo też któregokolwiek z nich z tego nawiedzenia Pańskiego wyswobodziel, tedy ten terazniejszy, acz *pro sorte* tego, który by żyw z nich został, nie ma być ważny, gdyż wolną sobie dyspozycją dóbr i sum swoich zachowują i nikt by *in subsidium* tego aktu sobie *viventibus ips(or)um* aut *altero eorum* brać by nie mógł. A jeżeliby też już Pan Bóg tym nawiedzeniem swym lubo oboje tych małżonków, lubo jednego do siebie powołał, tedy to postanowienie i zeznanie *pro sorte* tego, który by już nie żyw był, we wszystkim i w części aprobują i utwierdzają, sukcesory swe dobra i sumy pieniężne onerując i Panom sukcesorom to *onus explendi* imponując.

A postanowienia tego *executores* urodzonych Stanisława Sokołowskie(g)o<sup>10</sup> surogatora i podstarościę poznańskiego, przerwczonych Wo(j)ciecha i Chryzostoma Mycielskich, Wojciecha Szułdrskiego niegdy Sewerynowego syna, Jana Wawrowskiego<sup>11</sup> pisarza

---

<sup>10</sup> Stanisław Sokołowski († 1649), syn Jarosława i Elżbiety z Grochowskich, sędzia surrogator grodzki i podstarości poznański później kasztelan bydgoski (1643–1649), starosta dybowski, mąż Elżbiety z Szułdrskich.

<sup>11</sup> Jan Wawrowski, syn Wojciecha, pisarz grodzki i podwojewodzi, a później wojski kaliski (1639–1648).

grodzkiego i podwojewodz(i)ego kaliskiego czynią, prosząc ich, aby oni lubo wszyscy, lubo którzy będą *praesentes* temu postanowieniu *et ultimae voluntati* ich, żeby się dosyć od Panów sukcesorów stało, pracę tę na się wzięli i to egzekwowali, a jeżeliby się temu prędz(e)y dosyć stało, siebie i potomki swe onerując i na nich to *onus* kładąc, każdy z tych zeznawających *pro sorte sua*, jako się wyż(e)y napisało, zapisują się tym to Panom egzekutorom, potomki swe onerując, że temu sukcesorowie dosyć uczynią *in eventu mortis ip(so)r(u)m* w tym nawiedzeniu Pańskim. *Pro cra(sti)no festi Natalis sancti Joannis Bapt(ist)ae proxime ventur(o)* [25 VI].

(–) Wo(j)ciech Mycielski

(–) Chryzostom Mycielski